

Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om redovisning av transporttjänsters utsläpp av växthusgaser, COM(2023) 441

SKR:s sammanfattande ställningstaganden

- SKR framhåller att kommuner och regioner i Sverige har högt ställda klimatmål som bidrar till nationella mål och uppfyllandet av åtaganden inom Parisavtalet.
- SKR ställer sig positiva till en standardiserad metod för redovisning av transporttjänsternas utsläpp av växthusgaser, där transporters påverkan ur ett livscykelperspektiv, ”well to wheels” (WTW) beaktas.
- SKR delar kommissionens uppfattning om att metoden ska medge en valmöjlighet om rapportering, för organisationer som inte omfattas av krav enligt avtal eller annan lagstiftning, men ser också att en standardiserad metod för redovisnings av transporttjänsters utsläpp på sikt behöver integreras i annan berörd lagstiftning.
- SKR anser att finansieringsprincipen ska råda och att staten behöver ta ansvar om genomförandet av en ny rapporteringsmetod visar sig innebära stora kostnader på kort och/eller lång sikt.

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

Många kommuner och regioner i Sverige har högt ställda klimatmål som bidrar till nationella mål och uppfyllandet av åtaganden inom Parisavtalet. Den samhällsfinansierade kollektivtrafiken i Sverige drivs idag nästan uteslutande med förnybara drivmedel. Kommuner och regioner har dock inte själva full rådighet över alla de åtgärder som krävs för att uppnå målen. Transportsystemet är ett av de områden där det krävs styrmedel och

främjandeåtgärder som samverkar med insatser på kommunal och regional nivå, för att uppnå målen om minskad klimatpåverkan och miljöpåverkan.

Teknikneutralitet och livscykelerspektiv, ”well to wheels”

SKR ställer sig positiva till en standardiserad metod för redovisning av transporttjänsternas utsläpp av växthusgaser, där transporters påverkan ur ett livscykelerspektiv, ”well to wheels” (WTW) beaktas. I omställningen av transportsektorn är det viktigt att konsumenter, såväl privatpersoner som organisationer, har tillgång till transparent och tillförlitlig information om fordonens klimat- och miljöpåverkan för att kunna göra upplysta val.

För bedöma transportens totala påverkan är det angeläget att metoder för beräkningar av transporters utsläpp av växthusgaser är teknikneutral med fordonens utsläpp ur ett livscykelerspektiv som grund. Med ett teknikneutralt angreppssätt, där hela livscykelerspektivet beaktas, kan fördelar med lokalt producerade biodrivmedel synliggöras. I Sverige har det gjorts stora lokala och regionala investeringar för produktion och användande av biodrivmedel. Det är cirkulära system där bland annat organiskt avfall, som matavfall och restprodukter från skogsindustri, omhändertas och används för biobränsleframställan. En hållbar lokal produktion av biobränsle minskar dessutom importbehoven och är en viktig del i Sveriges arbetet för ett mer resilient energisystem. SKR anser att regionala och kommunala intressen och engagemang måste beaktas i EU-kommissionens arbete med minskad klimatpåverkan från transportsektorn och de investeringar som gjorts i hållbara system behöver tillvaratas.

Harmonisering med andra berörda regelverk

SKR delar kommissionens uppfattning om att metoden ska medge en valmöjlighet om rapportering, för de organisationer som inte omfattas av krav genom avtal eller andra regelverk. Vi delar även kommissionens syn om att ett regelverk för beräkningar av transportrelaterade utsläpp av växthusgaser på sikt ska ges generell användning över hela transportsektorn och att en stegvis harmonisering ska ske med andra berörda regelverk. Det är viktigt att ett nytt system leder till just harmonisering och inte resulterar i olika bräknings- och registreringsmetoder i enligt olika regelverk, för aktörer som omfattas av lagstiftningskrav enligt olika förordningar och direktiv. En harmoniserad lagstiftning på EU-nivå är en förutsättning för ett resurseffektivt arbete hos berörda aktörer och för att uppnå syftet om ett transparent och tillförlitlig system för att jämföra olika transporttjänsters utsläpp.

Ekonomiska konsekvenser och finansieringsprincipen

I en övergångsfas, från ett rapporteringssystem till ett annat, kan det uppstå kostnader för förändrad rapporteringsmetod och -system. När metoden och

systemet för rapportering av transporttjänsters växthusgasers utvecklas så är det viktigt att såväl engångskostnader för att implementera den nya metoden, som de löpande kostnaderna genom rapporteringsverktyg, inte medför en orimlig administrativ börda eller kostnader.

Konsekvensbedömningen lyfter fram engångskostnader för att övergå till ny metodik men berör inte eventuella utökade löpande kostnader. De konsekvenser som presenteras i form av tid och kostnad är också på en väldigt övergripande nivå och det är inte tydligt hur dessa kostnader kommer att fördelas mellan olika aktörer. SKR anser att finansieringsprincipen ska råda och att staten behöver ta ansvar om genomförandet för en ny rapporteringsmetod visar sig innebära stora kostnader på kort och/eller lång sikt.

Sveriges Kommuner och Regioner

Palle Lundberg
Verkställande direktör

Gunilla Glasare
Avdelningschef